

for Dødblikket, saalænge der ikke foreligger Oplysninger af ringeste Betydning om det hele Forhold, om Udtrædelsen af Sogneforbindelsen og Tilslutningen til en anden Præst, er nogen Trang; thi der er ikke fremkommet et eneste Datum, ikke anført et eneste bestemt Factum. Hvad man i Almindelighed har hentydet til, er just det Punkt, hvor jeg troer, at Loven er allermindst nødvendig, nemlig Begravelser; thi skulde der herse Uklarhed hos Præsterne om, hvad de der have at indbrømme Menighedsmedlemmerne, vil denne Uklarhed snart kunne hæves.

Klausen: Jeg har med stor Opmærksomhed og Interesse fulgt det Foredrag, vi hørte igaar af den ærede 3die Landstingsmand for 5te Kreds (F. Nielsen). Det var stilet imod mig, men saavidt jeg kunde mærke, gik det i Virkeligheden langt mindre, end det syntes, i modsat Retning af mit Foredrag. For det Første lod den ærede Rigsdagsmand to Punkter, som forekomme mig at være af temmelig afgjørende Betydning, ude af sin Betragtning. Jeg hørte ibetmindste ikke nogen Besvarelse af det Spørgsmaal: om der er nogen virkelig almindelig constateret Trang til et Lovforslag som det nærværende, og om det ikke er at foregribe Tingenes naturlige Gang og Udvikling, naar man istedetfor at oppebie en saadan Trang og derefter søge at imødekomme og afhjælpe den, bruger Loven som et Middel til at skabe, fremkalde og nære Trangen. Jeg hørte heller ikke nogen Besvarelse af det Spørgsmaal: om det er rigtigt overfor Følgekirken, der dog efter Grundloven staaer som et Samfund, berettiget til at erholde en Forsatning, om det er rigtigt overfor den at fremkomme med Lovforslag, der gribe dybt ind i Kirkens indre Deconomi, uden at der foreligger nogen Stemme fra de Berettigede, som paa Kirkens Begne kunne oplyse om, hvorvidt en saadan Frihed kan tilstaades uden Skade for det kirkelige Samfunds Interesse, og ialfald indenfor hvilke Grændser en saadan Frihed maatte holdes. Af denne Tausshed turde jeg maaskee slutte, at Enigheden herom er større imellem os, end det lader til. — Ibet den ærede Rigsdagsmand derefter gik ind paa Realiteten, troer jeg, at Forfjellen mellem

hans og min Tankegang egentlig ligger dert, at han mindre — og som det forekommer mig, alfor lidt — tog Hensyn til de virkelige Forhold, lod disse ligesom træde tilbage for en smuk Skildring af den Tilstand, hvori en Kirke vilde befinde sig, hvor uindskrænket Frihed var gjældende efter den apostoliske Kirkes Forbillede, medens jeg mener, at man bør stræbe hen til denne frie Tilstand, men med stor Varsomhed, saa at man søger at afværge de Farer, som følge med en fremstormende Gang. Naar to Mænd staae saaledes ligeoverfor hinanden, den ene betragtende Sagen fra et mere ideelt, den anden fra et mere reelt Standpunkt, kan den, der befinder sig paa dette sidste Standpunkt, meget vel sympathisere med mange almindelige Betragtninger af den Første, uden dog derfor at stube sine specielle Betænkeligheder og Modgrunde paa nogen Maaade svækkede ved de almindelige Betragtninger.

Hvad en dellig Resultatet angaaer, hvortil den ærede Landstingsmand kom, forekommer det mig heller ikke, at han er meget uenig med mig; men vel forekommer det mig, at dette Resultat ikke stod i den bedste Harmoni med hans Præmisses. Han gik ud fra en Række af almindelige Betragtninger: om den ubetingede Ret til Frihed, som Ordet har, og hvorledes ethvert Hensyn til den Enkeltes No og Tilfredshed maa skydes tilside, for at Ordet kan have fuldkommen Frihed; han talte om, hvorledes Loven om Sognebaandets Løsning ikke vilde have egentlig Sandhed, naar man besværliggjorde Opfyldelsen af Loven, hvorledes det ikke hang rigtigt sammen at løse Baandet, naar man ikke paa den anden Side gjorde det let for Folk at skaffe sig Afgang til den Præst, til hvem de ønskede at slutte sig. Disse almindelige Præmisses maatte, synes mig, føre til en ligesaa almindelig Conclusion, altsaa dertil: at enhver Kirke burde staae aaben for enhver Præst i Landet, efter Dnske af ethvert Medlem af Menigheden, til Udførelse af enhver kirkelig Handling. Men den ærede Taler indskrænkede meget betydeligt dette Resultat, ibet han kun fordrøede den for Begravelse, Daab og Brudevielse. Med Hensyn til den første af disse Handlinger, erklærede jeg mig nu ubetinget enig, og for de sidste Bedkommende